

**Erasmi a Chokier Tractatus iurisdictionis ordinariae in
exemptos, illorumque exemptione ab ordinaria
iurisdictione**

in duos tomos distinct.

Quo Praeter Varias Ac pervtiles Additionibus praecipuis & in foro
potissimum occurentibus Tomi primi Quaestionibus annexas, etiam S.
Rotae Romanae Decisiones Novissimae De Eadem materia editae, &
singulari studio selectae continentur - Hac postrema editione
praecedentibus duobus Tomis primum additus

Chokier, Érasme de

Coloniae Agr., 1684

Decisio LXXI. De attentatis lite pendente, & post avocationem casæ
factam à Iudice, & de renuntiatione nonusu privilegii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61921](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61921)

DECISIO LXXI.

De attentatis lite pendente, & post avocationem causa factam à Judice, & de renuntiatione & nonusu privilegii.

R. P. D. Ubaldo.

Romana de Lante.

Lunæ 10. Junii 1613.

SUMMARIUM.

- 1 Decisionis occasio.
- 2 Attentata dicuntur, quæ post avocationem causa à superiore factam gesta sunt, etiam à Judice, à quo causa fuit avocata num. 2. declara, ut num. 3. & n. 5.
- 3 Privilegium non suffragatur illi, qui privilegio uti non vult, & conventus de eo non opponit num. 3. & 4.
- 4 Attentata lite pendente, non revocantur, quando pendente litis non fuit habua notitia n. 5. & 9.
- 5 Gesta lite pendente non dicuntur attentata, sed nulla.
Attentata lite pendente non revocantur, ubi alicujus præjudicium non adest, num. 5.
- 6 Cessio facta lite pendente nunquid valida, & num. 10.
- 7 Attentata dicuntur illa, quæ gestæ sunt à Judice non citato tertio compare pro suo interesse, & protestari non fieri, nisi ipso citato declara, ut num. 8.
- 8 Judicis jurisdictionem prorogare videtur ille, qui coram eo comparere testando circa consensum in jurisdictionem cum clausula nisi, & quatenus Jurium productorum admittit, cum clausula si, & in quantum, quia operatur num. 8.
- 9 Tertius comparens in judicio pro suo interesse quando dicatur ad causam admittitur num. 8. Sententia non citato non præjudicat num. 8.
- 9 Litis pendente non inducitur per mutationem in validam.
- 10 Attentata non causantur ex gestis in causa diversa.

Exte.

EX testamento quondam D. Flamini de Lante fuit iure legati, & institutionis relicta Plautillæ ejus uxori vinea, & alia bona, de quibus in dicto testamento, substituta duo hospitalia, & una confraternitas, sed cum pro parte D. Ludovici fratris testatoris & ejusdem hæredis universalis eum beneficio legis, & inventarii prætenderetur, non potuisse Flaminium in totum disponere de prædictis bonis, tanquam subjectis fidei commissi, ad suum favorem facti à D. Michæle communi avo paterno, fuit hæc de re diu litigatum coram diversis iudicibus, tam in Rota, quàm extra Rotam, iterum de anno 1587. prædicta loca pia substituta vendiderunt dictam vineam bon. memoriæ Gaspari Vicecomiti Archiepisc. Mediolanen. à quo mortuo Dominus Marcus Antonius de Comitibus, tanquam creditor Archiepiscopi obtinuit sibi adjudicari dictam vineam, tandem verò de anno 1601. fuit pronunciatum per bonæ mem. Cardinalem Seraphinum, tanquam creditorum confirmata anno sequenti per bon. mem. Justum ad favorem Illustrissimorum Fratrum de Lante & filiorum Ludovici, quod Flaminus ultra suam legitimam, & propria bona disposuisset, & consumpsisset usque ad summam scut. 6000. ad quæ restituenda unà cum fructibus à die mortis litis fuit Domina Plautilla condemnata reservatis iuribus, & locis piis D. Plautillæ substitutis, & vigore duarum sententiarum conformium habentium vim trium inter Romanos fuit ab eodem Justo relaxatum mandatum de imittendo Dominos de Lante in possessionem vineæ, & aliorum bonorum de quibus supra. Sed D. Plautilla acquiescens sententiis Rotæ, hodie verò prædictus Dominus Antonius prætendit, hæc omnia fuisse attentata, nec potuisse fieri in suum præjudicium & adjudicationis factæ, ut supra. E contrario verò DD. de Lante prætendunt venditionem vineæ factâ à piis locis Archiepiscopo, à quo Marcus Antonius causam habet, fuisse attentatam, tanquam factam pendente lite.

Undè fuit datum dubium generale, an constaret de attentatis, quæ essent revocanda: quo proposito die 3. Decembris præteriti fuit de ordine Rotæ restrictum, ut prius videretur, an adessent attentata commissa per DD. de Lante, qui ultimo loco dicebantur attentasse, quod dubium proposuit die 22. Martii præteriti, & fuit dilata resolutio. Tandem eo iterum proposito sub die 10. Junii fuit per Dominos conclusum, non constare de attentatis per DD. de Lante, & rationes resolutionis apparebant ex remotione contrariorum.

Primò enim prætendebatur attentatum quicquid fuerat in Rota cognitum & pronunciatum per DD. Seraphinum & Justum post motum proptium fel. record. Pii V. de anno 1577. editum, in quo ad se avocavit omnes causas motas, & movendas coram quibuscunque iudicibus ad Archihospitale sanctissimæ Trinitatis, & litis consortes quoslibet principaliter vel secundo spectantes
cum

cum clausula *sublata*, decreto irritanti, & aliis clausulis amplissimis, & committitur protectori hospitalis, & ab eo de puratis, ut legitur in dicto motu proprio constitutiones Pii V. Bullar. constitut. 129. incipit, cum sic ut accepimus &c. gestis autem post avocationem causæ à superiori factam, sine dubio dicuntur attentata, cap. 10. num. 1. & 4.

3 Sed fuit multipliciter responsum per informantes, sed illa responsio magis procedit, videlicet, quod cum non fuerit advocata in specie ista causa, sed in genere omnia causa, in quibus ageretur de interesse hospitalis, istud videtur privilegium ipsius hospitalis, quod intelligitur, quatenus eo uti velit, de quo cum non fuerit oppositum, & sic non constat, quod hospitale eo uti voluerit, bene videntur sustineri gestis in iudicio Rotali juxta decisionem Crescent. 4. n. 3. de reservat. Felin. inc. ceterum n. 15. in 4. Consulario. & n. 19. vers. hinc hanc restrictionem de privi. Hier. Gabr. conf. 162. n. 10. & l. 1. ubi respondent ad decretum irritans. Caputaq. dec. 249. p. 1. Gabr. de clausulis regulam 8. glof. 56. num. 65.

4 Quod etiam confirmabitur ex motu proprio vel constitutione circa hanc disponitur dictum hospitale coram aliis iudicibus conveniri, vel ad alias causas constringi non posse, unde videtur inferri, quod ipsum in iurum trahi non possit ad alia tribunalia, unde à contrario sensu bene videtur posse, si velit alibi etiam comparere ad not. in l. 1. ubi Doctor ff. de offic. eius l. conventicula, ubi Bald. de Episcopo Clericis, & ratio videtur evidens, quia si ibi permittitur protectori, quem multum dicem pro hospitali deputare, multo magis idem poterit non inhibendo, proinde non inhiabit jurisdictionem Ordinarii prorogate, cum per hoc fiat redditus ad commune. Abb. in c. dilecti in 1. notabili ad fin. de foro competenti.

5 Accedit etiam, quod istud privilegium nunquam fuit notificatum, nec publicatum, nec ejus vigore iudex inhibuit, vel causam reassumpsit, ideo autem valetur cessus coram primo iudice agitatus, secundum opinionem Innocenti & Sual. in l. l. l. pend. quam refert Ausfrer. ad Capell. Tholosan. decis. 481. num. 5. vers. eorum opinionem, vel in omnem eventum posset causare nullitatem, non autem attenta Affl. et decis. 85. num. 3. & 4. & similiter Lancell. de attentatis in principio num. 4. & seqq. deinde cap. 4. l. 1. in 2. numer. 16. cum non sit spret. maiestas iudicis, qui nec exhibuit, nec causam reassumpsit; ultra quod neque etiam potest considerari attentatum respectu hospitalium, quorum præjudicium requiritur ad causandum attentata. Innocent. in d. cap. 1. in verb. præ iudicium. ut lit. pendens. B. Nam. decis. 528. Lancell. de attentatis 1. par. in prefat. numer. 27. & 2. par. c. 4. de attent. lit. pendens. l. 1. in 20. numer. 20. & declaratione 1. numer. 1. cum expressè fuerint in sententia Rotalius reservata iura hospitalis.

Secundò principaliter dicebatur fuisse attentatam cessionem à Plautilla factam ad favorem DD. de Lante, quia tunc pendebat lis inter Plautillam ab una parte, & Marcum Antonium, five hospitalia ejus necessarios defensores ab altera parte super devolutione vineæ, ex eo, quod in ea Plautilla malè versaretur, undè cum DD. de Lante habuerunt cessionem à Plautilla attentatè propter pendentiam litis, & ipsi dicuntur attentasse, ad Rotam dec. 243. n. 1. par. 1. Affili. dec. 354. n. 20. & seqq. cum allegatis. Sed respondebatur, quod illa erat causa diverfa, pendens coram A. C. ab illa Rotali, idèd exequutio facta in illa super restitutione fidei commissi ad favorem DD. Fratrum de Lante, non potest inducere attentata in illa causa, super devolutione vineæ. Lancell. de attentatis par. 2. c. 4. limitatione 2. in prin. & n. 8. & in omnem eventum de hujusmodi attentato, quatenus adesset, ipse iudex, cujus majestas diceretur læsa, deberet cognoscere, non autem alius.

Tertiò prætendebatur attentata respectu Marci Antonii, quia pendente lite inter Plautillam, & DD. de Lante coram bon. mem. Justo comparuit coram eo Marcus Antonius, & citatis adversa produxit nonnulla jura ad docendum de suo interesse, cum protestatione, nihil fieri in suam præjudicium, prætenditque se fuisse admissum ad causam, & idèd mandatum de immitendo relaxatum ab eodem Justo ipso Marco Antonio non citato, & possessionem vineæ in dè securam nullam fuisse, & attentatam. Caputag. dec. 261. par. 2. cum aliis adductis per informantes. Fuit tamen responsum eum comparuisse, sed citra consensum in jurisdictionem, & sic videri non posse dare de attentatis ob litis pendentiam, vel ob spectum iudicis, cujus jurisdictionem voluit declinare, ut dicitur de contumace, Bartol. in l. ubi captum vers. uem adverte ff. de iudic. & l. quamvis n. 8. ff. de damno infect. Felin. in c. extenore n. 15. & seqq. de rescript. cum aliis per Lancell. de attent. par. 2. c. 4. limit. 18.

Non obstat clausula, nisi si, & quatenus ad illud teneatur in protestatione adjecta, quia Marcus Antonius non tenebatur consentire in jurisdictionem Rotalem & idèd remanet protestatio de non consentiendo simplex, & pura. Accedit, quod nec ipse admitti ad causam petiit, nec fuit admissus. Undè nullo modo potuit dici effectus colligens juxta decis. Cresc. 3. de reservat. quam & alias allegat. Lancellot. de attent. d. par. 2. in præfat. n. 184. & seqq. nec relevant jura per iudicem admittenda, cum fuerint admittenda & in quantum, Bartol. in l. cum propter in fine vers. sed dixi ff. de legat. præst. Lamberti. de jure patron. lib. 2. par. 2. q. 6. art. 7. Bald. consil. 218. sub numer. 3. d. 1. Ultra quod ex ipsa comparatione apparet, ad quem effectum illam fecerit, videlicet ne ipsi comparenti aliquod præjudicium fieret, idèd produxit sua jura; undè cum ipse semet declaraverit intentionem suam, non debet dicta comparatio operari ultra ejus intentionem, ut censeatur admissus in causam. L. non omni ff. si cert. pet. Aym. cons. 292. n. 1. sed solum per eam fuit consultum Marco Antonio, ut sententia Rotalis & executio ipsum non afficerent, nec ei præjudicaret, tanquam non citato. L. de unoquoque ff. de

si omnes n. 112. C. si un. ab hered. se abstin. Roia dec. 54. n. 2. par. 3. divers. quod etiam la-
fatis pro vulum per judicem, qui reservavit jura hospitalium, & consequenter Mar-
Antonii habentis jus & causam ab ipsis, sed hæc ratio præjudicii nihil continetur
bet cum ipsis attentatis, de quibus nunc agitur.

Nec quidquam facit citatio ab eo obtenta, & executata contra DD. de Lante,
quia fuit simplex citatio ad dicendum contra jura, & ideo non talis, ex qua citatio
ne instrui possit, ut requiritur juxta Clem. 2. ubi glos. in verb. plenè, quam ibi sequuntur
DD. in lit. pend. Uadè tanquam minus valida non induxit liti pendentiæ adde-
ctum attentatorum. Lancell. d. par. 2. in prefat. n. 82. & seqq.

Ultimò dicebantur attentata cessio Plautillæ, & possessio apprehensa per DD.
de Lante ex eo, quia Marcus Antonius habuerat plures sententias Rotalis pro se
10 mandatum de manutenendo quoad d. vineam, & inhibitionem executam tam contra
Plautillam, quam contra procuratorem DD. de Lante, quæ inhibitiō utique erat
attentata. Cap. non solum §. ult. de appell. in 6. Dec. cons. 103. num. 1. sed facilis futu-
sponsio, quod d. sententiæ & mandatum fuerunt respectu proprietatis & directio-
minii, quod prætendebat M. Antonius etiam vivente Plautillâ in d. vinea, quæ
Plautilla fuisset relicta sola usufructuaria donec viveret, proprietatis verò spectante
ad hospitalia, & consequenter ad Marcum Antonium, ut apparet ex lectum
sententiarum, & mandati, undè non obstant, quò minus Plautilla possessionem
naturalem, quam habebat respectu usus fructus potuerit cedere, eamque DD. de
Lante apprehendere tum virtute d. cessionis, tum vigore mandati Rotalis, & ali-
certum est, quod gesta in causa diversâ non causant attentata Lancell. d. 2. par. cap. 4.
lmit. 2. sicut nec inhibitiō efficit in causa diversâ, idem. Lancell. d. 2. par. cap. 2. n.
mi. 5. possessio autem nihil commune habet cum proprietate. L. naturaliter, §. ni-
hil commune ff. de acquir. possess. & quatenus mandatum ad favorem Marci Antonii
cantet, etiam de possessione, loquitur de possessione civili respectu proprietatis, &
directi dominii, juxta sententias ab eo obtentas. Hoc autem non impedit, quin pos-
sessio naturalis, eodem tempore ratione usus fructus potuerit esse penes alias per-
sonas, ut dictum est, & probat Oldrad. consil. 277. num. 41. & est decis. Cass. de Gress. de
caus. possess. & propriet. relata inter impress. divers. dec. 363. par. 1. Et ex his, & aliis con-
stat de attentatis per DD. de Lante.